

Darrere la pista dels fons suïssos de la Fundació Rubió

El conseller de Cultura del Govern balear, Damià Pons, ha instat oficialment el secretari de la Fundació Rubió, Hipólito Mercadal, a aclarir la situació legal dels set milions d'euros (1.170 milions de pessetes) procedents del llegat del doctor Rubió que l'entitat té dipositats des del 1995 a una entitat bancària suïssa.

En una carta signada el proppassat 14 de juny, Damià Pons demana explicacions a Mercadal —el qual, a més, presideix la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Menorca— sobre el motiu pel qual aquesta gran quantitat no ha estat mai declarada en els comptes de la Fundació.

El conseller balear de Cultura no va saber oficialment que hi havia aquest fons fins al mes passat, quan va ser-ne informat per la presidenta de la Fundació, Mercedes Rubió, la qual, a més, li va donar garanties que els dipòsits han estat en tot moment a disposició de l'entitat.

En l'escrit que Pons dirigeix a Hipólito Mercadal manifesta la seva "sorpresa" per no haver tingut coneixement fins ara de l'existència dels fons externs de la Fundació, i li demana explicacions sobre el motiu pel qual romanen "fora del territori espanyol i, també, dels límits territorials de la Unió Europea".

A més, sol·licita informació "sense cap tipus de retard" sobre quines garanties existeixen, perquè els dipòsits continuen a disposició de l'entitat cultural, d'acord amb la legislació suïssa, tenint en compte que la Fundació no consta oficialment com a titular del compte,

sintés que heu fet tan sols a través de "persones jurídiques interposades".

Els diners es troben, per tant, en situació irregular, ja que l'article 10 dels estatuts de l'entitat indica que "el fons en efectiu, així com també els efectes públics, valors immobiliaris, industrials i mercantils s'hauran de depositar a nom de la Fundació en establiments bancaris o d'estalvi. Tots els béns hauran d'inventariar-se en un llibre de registre de patrimoni, que estarà a càrrec del secretari", Hipólito Mercadal.

Mercedes Rubió, la presidenta de la Fundació, pretén que els diners siguin transferits a un banc espanyol. Per aquest motiu, convocà el proppassat 25 de maig una reunió del patronat per instar l'acord de transferir els set milions d'euros a Espanya i fer complir així els estatuts de l'entitat.

Tot i la seva intenció, no va ser possible finalment adoptar l'acord per manca de quòrum i perquè el gerent, Hipólito Mercadal, no havia facilitat a l'empresa valenciana Gassó y Cia. —que realitza l'auditoria externa encarregada l'octubre de l'any passat pel Govern balear— tota la documentació exigida sobre el moviments de comptes a Suïssa.

Els dipòsits, sobre els quals ja va informar EL TEMPS en el seu moment, procedien del llegat del mecenes, doctor Fernando Rubió i Tudurí, i una part d'aquests són el resultat de la venda dels Laboratoris Andrómaco a la multinacional alemanya Grünental.

En el moment de la seva mort, el 26 d'abril del 1994, el doctor Rubió pos-

El Govern balear
demana explicacions
al gerent del patronat
de la Fundació Rubió,
Hipólito Mercadal,
sobre els set
milions d'euros
dipositats
en un compte
al país helvètic.

seia sis milions de dòlars i 1,6 milions de marcs alemanys (més de set milions d'euros) dipositats a Suïssa, en un compte del Banque Paribas Suisse (antiga UBS). Hipólito Mercadal va viatjar al país helvètic el mes de març del 1995 per cancel·lar aquest compte i ordenar la transferència dels fons a Liechtenstein, a través de la societat Tradesk.

Aquest principat és considerat per la Unió Europea com un paradís fiscal, ja que garanteix l'opacitat de les operacions bancàries. Per fer això, Mercadal va haver d'acreditar degudament que la Fundació era l'hereva universal del mecenes. Els set milions d'euros romanen ara en un altre compte bancari a Suïssa.

El diari *Última Hora-Menorca* revelava fa poc que es tracta del compte 22797/MM, obert a l'oficina del Hong Kong and Shanghai Bank Corporation (HSBC) de Ginebra. La societat interposada Glenn Valley Industries Corporations consta oficialment com a titular del compte.

El saldo pujava el passat 11 de març a 7.034.611 euros. La totalitat de les accions de Glenn Valley pertanyen a la fundació paral·lela Porto Magonis, constituïda al Principat de Liechtenstein el 1995. Els únics patrons d'aquesta entitat són, precisament, Hipólito Mercadal i José Antonio Matjí Tudurí, nebot del doctor Rubió i exdirector dels Laboratoris Andrómaco.

Ambdós membres del patronat de la Fundació Rubió són els únics que poden tenir accés a aquest fons, des que el Protectorat de Fundacions de Balears

El director de la Fundació Rubió, Hipólito Mercadal, durant una conversa amb la filla del mecenes, Mercè Rubió. Els dubtes sobre els fons de la fundació son evidents.

ha tingut coneixement per primer cop arran de l'auditoria externa ordenada per Damià Pons al final de l'any passat.

Segons ha informat també UH-Menorca, l'auditoria ordenada pel Govern té com a objectiu aclarir si s'han registrat irregularitats en la gestió, com l'autocontractació de béns i de serveis per Hipólito Mercadal a les seves empreses.

La Fundació Rubió tan sols va declarar l'any 2000 davant el Registre de Fundacions del Govern un patrimoni de dos milions d'euros, una xifra que, evidentment, no inclou els set milions d'euros dipositats al HSBC de Suïssa.

Aquesta quantitat tampoc no s'incorpora a la declaració d'acceptació d'herència que la Fundació va presentar després de la mort del mecenes, per un import econòmic de només 193 milions de pessetes.

L'existència dels diners suïssos va aflorar arran de la comissió rogatòria enviada a Suïssa pel titular del jutjat número 2 de Maó, Bartomeu Mesquida, el 1999. El magistrat va donar curs a aquesta diligència a instàncies del fill menor del mecenes, Enric Rubió Boada, que reclamava la seva part legítima de l'herència.

La Fundació va al·legar que, en el moment de la seva mort, el doctor Rubió només tenia nacionalitat mexicana i, consegüentment, el seu llegat no estava subjecte a la legislació espanyola sobre drets hereditaris.

La querella està paralitzada des de l'any 2000, quan Enric Rubió va iniciar converses amb el patronat de l'entitat per intentar arribar a un acord amistós.

Carles Marquès

Les cobertes de 'les Rutes del gust'

Els lectors d'EL TEMPS interessats a tenir les cobertes per a enquadrar els fascicles de 'les Rutes del gust' poden demanar-les, sense cap càrrec, d'alguna d'aquestes maneres:

- Telefonant al 902 131 025
- Enviant aquest anunci, per correu, amb les dades postals a: Av. del Baró de Càrcer, 40, 13a. 46001 VALÈNCIA
- Enviant-lo per fax amb les dades postals al 963 534 569
- Enviant un missatge electrònic, amb les dades postals, a eltemps@eltemps.com

Les tapes es lliuraran al final de l'obra